

Seznam publikacij Založbe ZRC, ki bodo predstavljene na prvi redni novinarski konferenci v letu 2018. Ta bo v torek, 13. februarja 2018, ob 11. uri v Atriju ZRC.

Naslov: **Jože Plečnik. Arhitektura večnosti. Teme, metamorfoze, ideje**

Avtor: Damjan Prelovšek

Leto: 2017

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

ISBN: 978-961-05-0037-7

Specifikacija: trda vezava • 23,5 × 28,5 cm • 432 strani

Cena: 49,00 EUR

Znanstvena monografija *Jože Plečnik. Arhitektura večnosti. Teme, metamorfoze, ideje*, življenjsko delo nekdanjega predstojnika Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU dr. Damjana Prelovška, brez dvoma predstavlja najpopolnejši prikaz in analizo opusa največjega slovenskega arhitekta. Gre za razširjeno in posodobljeno različico monografije *Josef Plečnik (1872–1957). Architectura perennis*, ki je po nemški doživela tudi angleško in italijansko izdajo pri vodilnih evropskih založbah in predstavlja temeljno referenčno delo za raziskovanje Plečnika, medtem ko v slovenščini sedaj delo beremo prvič. V monografiji je na podlagi najrazličnejših arhivskih virov predstavljeno arhitektovo življenje, analiza uresničenih in neuresničenih stvaritev pa njegovo delo umešča v širši kontekst sočasne evropske arhitekture. Knjigo, s katero Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU hkrati obeležuje Plečnikovo leto ter sedemdeseto obletnico ustanovitve Sekcije za zgodovino umetnosti, predhodnice inštituta, odlikuje tudi bogato slikovno gradivo.

Naslov: **MoMoWo. Women Designers, Craftswomen, Architects and Engineers between 1918 and 1945**

Uredile: Marjan Groot, Helena Seražin, Emilia Maria Garda, Caterina Franchini

Leto: 2017

Zbirka: Women's Creativity 1

Jezik: angleški

Založnik: Založba ZRC

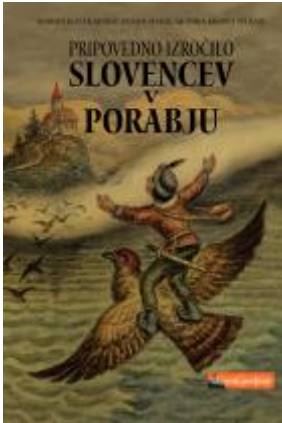
Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

ISBN: 978-961-05-0033-9

Specifikacija: internetna objava • pdf • 446 strani • ilustrirano

Knjiga vsebuje šest poglavij, ki z različnih vidikov predstavljajo dosežke evropskih ustvarjalk – pionirk na področju arhitekture, gradbeništva, notranjega in industrijskega oblikovanja ter umetne obrti, ki so ustvarjale v obdobju od 1918 do 1945. Poglavje *Crossing Geographies* obravnava pomen migrantk in migracij za globalno širjenje modernizma in pojava avantgardnih umetnostnih gibanj; *Pioneers and Organisations* predstavlja nekatere pionirke in njihovo vključevanje v stanovske organizacije; *The Home* govori o položaju žensk med obema vojnoma in načinih, kako so skušale preseči družbene omejitve preko notranjega oblikovanja; *Representation* je posvečen zastopanosti in obravnavi ustvarjalk v publicistiki; *Cases from Ireland to Finland* prinaša primere uveljavitve ustvarjalk v izrazito moških poklicih; *Examining Drawings as Practices of Architectural Design* pa z novimi metodološkimi pristopi prinaša vpogled v arhitekturne projekte žensk.

Naslov: **Pripovedno izročilo Slovencev v Porabju. Pravljice in povedke z zvočnih posnetkov Milka Matičetovega**

Uredili: Marija Kozar Mukič, Dušan Mukič, Monika Kropelj Telban

Leto: 2017

Zbirka: Slovenski pravljicarji 2

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko narodopisje

ISBN: 978-961-05-0056-8

Specifikacija: trda vezava • 17 × 24 cm • 392 strani • CD

Cena: 29,00 EUR

V knjigi so zbrane porabske pravljice in povedke, ki jih je leta 1970 posnel Milko Matičetov na magnetofonske trakove. Gradivo je več desetletij neobjavljeno ležalo v arhivu Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU v Ljubljani. Šele s pomočjo porabskih strokovnjakov, ki narečne govore dobro poznajo in obvladajo, jih je bilo mogoče pripraviti za natis. Predstavljenih je 238 pripovednih enot, prepisanih v poenostavljeno narečno transkripcijo in prestavljenih v knjižno slovenščino. Vsa besedila so objavljena tudi v knjižnem jeziku, dve pripovedi pa sta kot primer prepisani v fonetični dialektološki transkripciji. Dodana je zgoščenka s tonskimi posnetki trinajstih pravljic in povedk v obeh različicah porabskega narečja (števanovskem in gornjeseniškem). V uvodnem delu so spremne študije, v katerih je predstavljen razvoj pripovedne kulture porabskih Slovencev, njihov jezik ter pripovedovalci, ki so Milku Matičetovemu pripovedovali pravljice in povedke. Opozorjeno je na razlike med posameznimi krajevnimi govori, na koncu pa je dodan še slovarček porabskega besedja in povezava na mednarodne pravljličnime tipe. Knjiga ohranja porabsko pripovedno izročilo, obenem pa oživlja porabsko narečje in ga približuje mladim.

Naslov: **Geometrični popravki optičnih satelitskih posnetkov**

Avtorji: Aleš Marsetič, Krištof Oštir, Mojca Kosmatin Fras

Leto: 2018

Zbirka: Prostor, kraj, čas 15

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

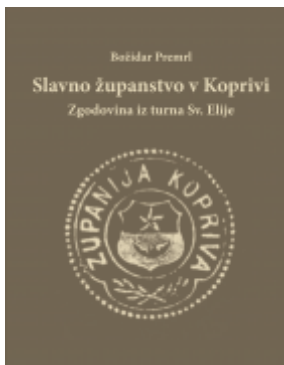
Izdajatelj: Inštitut za antropološke in prostorske študije

ISBN: 978-961-05-0039-1

Specifikacija: internetna objava • pdf (21 × 14,8 cm) • 146 strani

V knjigi je opisan popolnoma samodejen postopek geometričnih popravkov optičnih satelitskih posnetkov, ki deluje brez posredovanja operaterja med obdelavo. Dobljeni ortorektificiran posnetek je v državnem koordinatnem sistemu in predstavlja primerno podlago za prostorske analize. V knjigi je detajlno dokumentiran izviren postopek, ki povezuje več različnih metod v enoten in robusten sistem za samodejno izdelavo satelitskega ortofota. Opisan je celoten postopek samodejne ortorektifikacije, ki ga sestavljajo štirje osnovni moduli: modul za branje in pripravo metapodatkov, modul za samodejno določanje oslonilnih točk, modul za izračun parametrov geometričnega modela in modul za izvedbo ortorektifikacije. Poleg modulov so predstavljeni tudi poskusi s posnetki RapidEye in WorldView-2. Opravljeni poskusi so omogočili ovrednotenje delovanja samodejnega postopka določanja točk, geometričnega modela, izločanja grobih napak in oceno položajne točnosti ortoposnetkov. Analiza rezultatov testov kaže, da lahko samodejni postopek izdelava ortoposnetke s položajno točnostjo okrog dveh pikslov ali manj, tudi če je med samodejno določenimi oslonilnimi točkami prisotnih več grobih napak.

Naslov: **Slavno županstvo v Koprivi. Zgodovina iz turna Sv. Elije**

Avtor: Božidar Premrl
Leto: 2018

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovensko narodopisje
ISBN: 978-961-05-0051-3
Specifikacija: trda vezava • 20 × 25,5 cm • 536 strani • ilustrirano
Cena: 39,00 EUR

Monografija pravzaprav obsega dve knjižni enoti: kritično izdajo dokumentov iz arhiva nekdanje krajevne občine Kopriva na Krasu s spremno študijo in dopolnitev knjige Kraški kruh o tamkajšnjih kamnolomih in kamnarjih, ki je izšla leta 2016. V prvem delu je objavljeno občinsko arhivsko gradivo od srede 19. stoletja, ko je bila občina ustanovljena, do začetka prve svetovne vojne. Umeščeno je v takratno politično in upravno-pravno ureditev avstrijskega Primorja in osvetljeno s pravnimi predpisi, ki so urejali različna področja delovanja občin. Številni dokumenti z raznovrstnih področij v občinski pristojnosti so navedeni v zvestem prepisu, ostali pa v povzetkih. Drugi del vsebuje nova odkritja o občinskem kamnolomu in krajevnih kamnarjih. Pomemben novum je oris apneničarske dejavnosti s poudarkom na kastavskih apneničarjih, ki so v 19. stoletju prihajali žgat apno na območje Koprive. Na koncu so preglednice o koprivskih družinah, županih, duhovnikih, učiteljih, ledinskih imenih in še čem ter slovar starinskih in narečnih izrazov. S tako pestro vsebino je knjiga še en pomemben prispevek h krajevni in regionalni zgodovini, pravni zgodovini in zgodovini kamnarstva na Krasu.

Naslov: **Raziskovanje slovenskega izseljenstva. Vidiki, pristopi, vsebine**

Uredila: Janja Žitnik Serafin, Aleksej Kalc
Avtorji prispevkov: Martina Bofulin, Jerneja Brumen, Jure Gombač, Damir Josipovič, Aleksej Kalc, Miha Koderman, Žarko Lazarevič, Marina Lukšič Hacin, Mirjam Milharčič Hladnik, Nataša Rogelja, Janja Žitnik Serafin, Dejan Valentinčič, Maruša Verbič Koprivšek, Marijanca Ajša Vižintin
Leto: 2017
Jezik: slovenski
Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije
ISBN: 978-961-05-0040-7
Specifikacija: mehka vezava • 15 × 21 cm • 244 strani
Cena: 17,00 EUR

Zametki znanstvenega preučevanja slovenskega izseljevanja segajo v čas pred prvo svetovno vojno, ko je pojav dosegel svoj zgodovinski višek. V tridesetih letih 20. stoletja je preučevanje izseljenke tematike dobilo akademsko podlago in teoretično utemeljitev v okviru ljubljanske univerze. Sistematično raziskovanje slovenskega izseljenstva se je intenzivneje razvijalo od šestdesetih let dalje, se tematsko razvejalo in postalo področje sodelovanja raznih znanstvenih disciplin. V tem procesu je v osemdesetih letih zaživel tudi današnji Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU. K sodelovanju pri knjigi, ki prihaja med bralce ob jubileju Inštituta, so bili poleg njegovih članov povabljeni še nekateri drugi raziskovalci migracij, posebno pripadniki mlajših generacij, ki poglobljajo in razširjajo tradicionalne raziskovalne vsebine, jih obravnavajo z novih zornih kotov in pri tem preizkušajo nove raziskovalne pristope. Publikacija tako prinaša pregled dosedanjega dela Inštituta na področju raziskovanja slovenskega izseljenstva ter izbor prispevkov o nekaterih tematikah in vprašanjih, ki so danes v ospredju zanimanj preučevalcev slovenskih migracij.

Naslov: **Labour Mobility in the EU.**

Uredili: Kristina Toplak, Mojca Vah Jevšnik
Avtorji prispevkov: Damir Josipovič, Duga Mavrinac, Jernej Mlekuž, Nataša Rogelja, Mojca Vah Jevšnik, Cirila Toplak, Kristina Toplak
Leto: 2018
Zbirka: Migracije 28
Jezik: angleški

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije
ISBN: 978-961-05-0052-0
Specifikacija : mehka vezava • 14,5 × 20,5 cm • 160 strani
Cena: 18,00 EUR

V šestih prispevkih monografije so analizirani obstoječi in porajajoči se izzivi na področju delovne mobilnosti v Evropski uniji, pri čemer jih avtorji obravnavajo skozi prizmo mobilnih delavcev v različnih poklicih. Z večdisciplinarnim pristopom in uporabo različnih metodoloških prijemov so avtorji ustvarili ogrodje za analitične diskusije o učinkih mobilnosti v EU, učinkovitosti in pravičnosti prostega pretoka oseb znotraj EU ter večplastnosti posledic za posameznike, države članice in nacionalne politike. Prvi prispevek je teoretski uvod v tematiko, ki mobilnost izčrpno predstavi kot teoretski koncept, politično agendo in temeljno evropsko vrednoto. Kompleksni preplet mnogoterih učinkov delovne mobilnosti, ki se pojavljajo na več ravneh, je v nadaljevanju obravnavan v petih študijah primera. Le-te osvetljujejo dileme, paradokse, učinke in posledice notranje mobilnosti v EU na primerih mobilnih zdravstvenih delavcev, umetnikov in kulturnih delavcev, napotenih delavcev, skrbstvenih delavk in visoko izobraženih delavcev. Vsi predstavljeni primeri so rezultat večletnih znanstvenoraziskovalnih prizadevanj in aktivnega delovanja avtorjev v različnih projektih s področja mobilnosti.

Naslov: **Joškovi otroci. Beg in alijsko skozi Evropo, 1940–1943**

Avtor: Joško Indig
Prevod: Jaša Drnovšek
Spremna beseda: Oto Luthar, Irena Šumi
Leto: 2018

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za kulturne in spominske študije
ISBN: 978-961-05-0044-5
Specifikacija: trda vezava • 12 × 20 cm • 290 strani
Cena: 19,00 EUR

Knjiga, v izvorniku *Joškos Kinder. Flucht und Alija durch Europa* (ur. Klaus Voigt, 2006), je pričevanje Josefa (Joška) Indiga (1917–1998), v času druge svetovne vojne komaj malce več kot dvajsetletnega hrvaškega Juda in mladinskega cionističnega vodje v organizaciji Mladinska alijsa, ki jo je vodila znamenita Recha Freier. Otroci, ki jih je reševal, so bili iz različnih držav srednje in vzhodne Evrope, stari do 18 let. Indig jih je od leta 1940 skušal spraviti na varno v Palestino. A se je pot, ki bi morala voditi čez Jugoslavijo in preko Grčije, nekoliko zavlekla – tako močno, da je trajala vse do leta 1943, ko se je naposled s prebegom v Švico srečno razpletla. Indig je vse prestale preizkušnje popisal kmalu po koncu vojne. Med drugim so se leto dni skrivali v lovske dvorcu na Lesnem Brdu pri Horjulu, od koder so se preselili v vilo Emmo v italijanskem mestecu Nonantola. Zato je ta znamenita epizoda reševanja judovskih otrok dobila ime otroci Vile Emme, četudi se je odvila tudi v Sloveniji, saj vključuje tudi edinstveni pogum slovenskega pravičnega med narodi, Uroša Žuna, ki je del Joškovih otrok, beguncev na slovenski meji, rešil pred prepovedjo vstopa v Jugoslavijo.